

Nr 961

Av herr **Holmberg m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition nr 118, angående uppförande av förvaltningsbyggnad i kvarteret Garnisonen i Stockholm.*

(Lika lydande med motion nr 1217 i Andra kammaren)

I proposition nr 118 föreslås att en förvaltningsbyggnad skall uppföras i kvarteret Garnisonen i Stockholm för att tillgodose behovet av lokaler för den statliga förvaltningen. Byggnaden är projekterad som ett generellt kontorshus med en byggnadsvolym av 500 600 m³, en total yta av 139 600 m² och en rumsyta av 97 520 m². Den beräknas komma att inrymma arbetsplatser för 2 800 personer. I källarplanen skall inrymmas ca 1 200 parkeringsplatser. Kostnaden för uppförandet är beräknad till 169 milj. kronor.

I den år 1962 antagna zonplanen för Stockholms innerstad slås fast att "malmarna, innefattande stenstaden utanför cityområdet, bör liksom hittills väsentligen förbehållas bebyggelse för bostadsändamål". Som motiv härför framhålles bl. a.:

Om man nu vill slå vakt om innerstadens bostadsområden gäller det därför å ena sidan att bevara kvaliteten i miljön i bestående, ännu goda eller acceptabla bostadskvarter genom att hindra dem från att sprängas sönder av planlöst inträngande bebyggelse av kommersiell karaktär. Ur miljösynpunkt vore en sådan utveckling enligt stadsbyggnadskontorets bestämda uppfattning olycklig. Byggnader för kontor, lager och lättare industri är visserligen inbördes något olika men är dock så artskilda från bostadshus, att deras uppträdande i ett bostadskvarter innebär en försämrad bostadsmiljö. Till stor del beror detta på att den kommersiella verksamheten har väsentligt större krav på trafikutrymme såväl för rörlig trafik som för parkering.

Även om en zonplan inte är en bindande plan utan mera ett uttryck för önskemål så söker dock staden att upprätthålla och genomföra zonplanen. Den omständigheten att staten äger ett markområde inom ett planerat område får enligt vår mening inte medföra att staten i direkt strid mot zonplanen uppför en kontorsbyggnad i ett område som är planerat och lämpat för bostadsbebyggelse. En sådan åtgärd måste anses som ett betydande ingrepp i den kommunala självstyrelsen.

Den invändningen kan visserligen göras att byggnadsnämnden i Stockholms stad förra året godkänt stadsplanen för berörda område. Detta torde dock bero på att den inte kan motsätta sig statens byggnadsplaner.

Nämndens betänkligheter mot förslaget framgår också av det särskilda yttrande som fogats till beslutet:

I anslutning till nämndens beslut om godkännande i princip av stadsplaneförslaget för del av kvarteret Garnisonen vill nämnden framhålla, att den föreslagna 300 m långa och 23—24 m höga fasaden inger stora betänkligheter liksom de störningar som den ökade biltrafiken i området kommer att medföra för omkringliggande bostäder.

Enligt vår mening talar åtskilliga andra skäl emot den föreslagna kontorsbyggnaden i kvarteret Garnisonen. Ur miljösynpunkt måste det anses ytterst olämpligt att i ett utpräglat bostadsområde placera ett kontorshus av den storlek som det här är fråga om. Det måste också anses mycket förvånande att staten, som bör vara den som i första hand söker bevara och skydda miljön, här uppträder som en miljöförstörare.

En kontorsbyggnad av denna storlek kommer att medföra en mycket stark trafik inte endast av de som arbetar i byggnaden utan också av besökande. Detta innebär att kvarteren runt byggnaden kommer att belastas med en trafik för vilka de inte är dimensionerade. Följden kan bli att ingrepp måste göras i den omkringliggande bostadsbebyggelsen för att lösa trafikfrågorna.

Anmärkningsvärt är också att det i propositionen inte lämnas några som helst uppgifter om hur staten ämnar disponera sitt övriga betydande markinnehav på Östermalm. Detta skulle ha underlättat riksdagens ställningstagande.

Enligt vår mening bör man pröva andra vägar än den föreslagna för att tillgodose statliga myndigheters behov av kontorslokaler. Televerkets flyttning till Farsta har medfört att denna stadsdel fått ett underlag för sin utveckling. Vattenfalls flyttning till Råcksta är ett annat exempel på en framsynt förläggning av ett statligt verk. Vi vill därför ifrågasätta om man inte närmare bör undersöka förutsättningarna för en förläggning av det planerade kontorshuset till Järvafältet. Härigenom skulle ett underlag skapas för den bebyggelse som där planeras.

Aberopande det anförda hemställes,

att riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts proposition nr 118.

Stockholm den 2 maj 1968

Yngve Holmberg (h)

Allan Hernelius (h)

Bertil Lidgard (h)

Ragnar Sveningsson (h)

N. Yngve Nilsson (h)

Rolf Kaijser (h)